

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.4.2003
KOM(2003) 199 endelig

2001/0111 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på
medlemsstaternes område**

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens
artikel 250, stk. 2)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

1. Kommissionen vedtog den 23. maj 2001 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (KOM(2001) 257 endelig).

Forslaget skal erstatte og supplere de forskellige nugældende retsakter om fri bevægelighed for unionsborgere. Det falder inden for de juridiske og politiske rammer, der blev skabt med indførelsen af unionsborgerskabet. Det fastsætter betingelserne for udøvelsen af den grundlæggende ret til fri bevægelighed og ophold, en rettighed, som gives direkte af traktaten til alle unionsborgere, og som er medtaget i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

I den forbindelse udgør forslaget et vigtigt skridt hen imod at give unionsborgerskabet et konkret indhold, som det fremgår af grundidéen i forslaget, nemlig at unionsborgere alt andet lige skal have mulighed for at færdes og opholde sig i de forskellige medlemsstater på samme vilkår som statsborgere i en medlemsstat, der færdes og skifter bopæl inden for deres egen medlemsstat.

Hovedformålet med forslaget er at lette udøvelsen af retten til fri bevægelighed og ophold i EU ved at reducere de administrative formaliteter mest muligt, definere familiemedlemmernes status bedst muligt, indføre en permanent opholdsret, som erhverves efter fire års uafbrudt lovligt ophold i en medlemsstat, og begrænse medlemsstaternes mulighed for at nægte en unionsborger opholdsret eller bringe den pågældendes opholdsret til ophør af hensyn til den offentlige orden.

2. Forslaget blev sendt til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget den 29. juni 2001. Regionsudvalget afgav udtalelse den 13. marts 2002¹. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 24. april 2002².

Europa-Parlamentet overlod behandlingen af forslaget til Udvalget om Borgernes Friheder og Rettigheder, Retsvæsen og Indre Anliggender. Udvalget om Retlige Anliggender og Det Indre Marked, Udvalget om Kultur, Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder og Udvalget for Andragender fik forelagt forslaget til udtalelse.

Efter at Udvalget om Borgernes Friheder og Rettigheder, Retsvæsen og Indre Anliggender havde modtaget og behandlet udtalelserne fra de andre udvalg, der var blevet hørt, vedtog det sin betænkning den 23. januar 2003.

På plenarmødet den 11. februar 2003 vedtog Parlamentet en lovgivningsmæssig beslutning, hvori det godkendte Kommissionens forslag med en række ændringsforslag og opfordrede Kommissionen til at ændre sit forslag i overensstemmelse hermed i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2.

¹ EFT C 192 af 12.8.2002, s. 17.

² EFT C 149 af 21.6.2002, s. 46.

2. RETSGRUNDLAG OG PROCEDURE

Dette ændrede direktivforslag er baseret på EF-traktatens artikel 12, artikel 18, stk. 2, og artikel 40, 44 og 52. Det er ikke nødvendigt at foretage en revision af retsgrundlaget for forslaget efter Nice-traktatens ikrafttræden den 1. februar 2003.

Derimod er proceduren for vedtagelse af forslaget ændret, så Rådet nu skal træffe afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med den nye ordlyd i artikel 18, stk. 2.

3. DET ÆNDREDE FORSLAG

1. Europa-Parlamentet støtter den generelle fremgangsmåde og hovedlinjerne i Kommissionens forslag, især hvad angår en række vigtige punkter, såsom afskaffelsen af opholdskortet, som erstattes af en fakultativ registrering, indførelsen af et system, hvor den pågældende blot skal afgive en erklæring i stedet for at bevise, at opholdsbetingelserne er opfyldt, indførelsen af en permanent opholdsret uden betingelser og fuldstændig beskyttelse mod udvisning for mindreårige og personer, der har opnået permanent opholdsret.

Europa-Parlamentet har vedtaget 82 ændringsforslag. Kommissionen kan helt eller delvis acceptere hovedparten af ændringsforslagene, idet de stemmer helt overens med Kommissionens fremgangsmåde og beriger, præciserer og tydeliggør Kommissionens tekst.

Der er dog en række ændringsforslag, som ikke kan medtages i dette ændrede forslag.

Det gælder først og fremmest ændringsforslagene til artikel 2 vedrørende definitionen af familiemedlemmer, specielt hvad angår begreberne ægtefælle og partner. Parlamentets ændringsforslag sigter mod som familiemedlemmer at anerkende ægtefællen af samme køn på lige fod med ægtefællen af modsat køn, den registrerede partner i overensstemmelse med oprindelsesmedlemsstatens lovgivning og den ugifte partner i overensstemmelse med oprindelses- eller værtsmedlemsstatens lovgivning eller praksis.

Efter Kommissionens mening må harmoniseringen af opholdsbetingelserne for unionsborgere i medlemsstater, som de ikke er statsborgere i, ikke medføre, at visse medlemsstater tvinges til at ændre deres lovgivning på det familieretlige område, hvor Fællesskabet ikke har lovgivningskompetence.

Kommissionen mener, at det ændrede forslag udgør en rimelig løsning på disse problemer: For det første overholder det princippet om ikke-forskelsbehandling, idet det kræver, at en medlemsstat behandler par fra andre medlemsstater på samme måde som sine egne statsborgere, og for det andet muliggør teksten en eventuel udvikling i fortolkningen i lyset af udviklingen i familieretten i medlemsstaterne.

2. Den anden kategori af ændringsforslag, der ikke kan accepteres, omfatter de forslag, der sigter mod at ændre direktivets opbygning væsentligt, eller som stiller spørgsmålstegn ved den fremgangsmåde, som Kommissionen har foreslået, og som Parlamentet har givet sin tilslutning til.

3. Endelig har Kommissionen ikke medtaget de ændringsforslag, hvis indhold ikke er foreneligt med teksten til forslaget.

3.1. Ændringer, der er accepteret helt eller delvis, eller som er indført for at sikre sammenhæng i teksten

Ændringerne i forhold til det oprindelige direktivforslag er anført med fed skrift. For at gøre det lettere at sammenligne teksten med den oprindelige tekst er den tidligere nummerering af artiklerne og betragtningerne bibeholdt.

3.1.1. Betragtningerne

Betragtning 4 (ændringsforslag 2): Betragtningen er blevet ændret, så det nu nævnes, at lønmodtageres og selvstændiges mobilitet også er en af EU's politiske prioriteter.

Betragtning 5 (ændringsforslag 3): Ændringen af denne betragtning er omformuleret lidt i forhold til den tekst, som Parlamentet har foreslået, så det præciseres, at den sektoropdelte tilgang til retten til fri bevægelighed skal revurderes ved, at der fremlægges en samlet retsakt, der erstatter de eksisterende retsakter, idet bestemmelserne heri samtidig revurderes.

Betragtning 7 (ændringsforslag 5): Ændringen sigter mod at præcisere, at direktivets bestemmelser om indrejse- og opholdsformaliteter ikke berører de eksisterende bestemmelser om grænsekontrol. Denne præcisering er nyttig i betragtning af, at procedurerne for grænsekontrollen på dette område kan variere, alt efter hvilke juridiske bestemmelser der finder anvendelse.

Betragtning 7 a (ændringsforslag 6): Betragtningens ordlyd er blevet præciseret, og den stemmer overens med den nye ordlyd i artikel 6, stk. 2.

Betragtning 8 (ændringsforslag 7): Med ændringen af teksten præciseres det udtrykkeligt, at ophold af indtil seks måneders varighed ikke er underlagt nogen betingelser.

Betragtning 9 (ændringsforslag 8): Ændringen sigter mod at præcisere, at erhvervsuddannelse indgår i det overordnede begreb undervisning. Denne betragtning er blevet suppleret med en henvisning til sygeforsikring i overensstemmelse med den ændring, der er foretaget i artikel 7, stk. 1, litra c).

Betragtning 10 (ændringsforslag 9): Teksten præciserer, at retten til fri bevægelighed gives direkte til unionsborgerne af traktaten.

Betragtning 17 (ændringsforslag 10): Ændringen præciserer, at ligebehandlingen skal ske inden for traktatens anvendelsesområde, hvilket er i overensstemmelse med ordlyden i traktatens artikel 12.

Betragtning 19 (ændringsforslag 11): Denne ændring, der ikke er foreslået af Parlamentet, er nødvendig for at sikre overensstemmelse mellem denne betragtning og den nye ordlyd i artikel 21, stk. 2.

Betragtning 22 (ændringsforslag 12): Denne ændring gør teksten klarere, idet der anføres en række forhold, som der skal tages hensyn til, inden der træffes afgørelse om udsendelse. Kommissionen har uden at ændre ånden i Parlamentets ændringsforslag omformuleret teksten en lille smule for at sikre overensstemmelse mellem denne betragtning og artikel 26.

Betragtning 27 (ændringsforslag 13): Denne ændring tilføjer en henvisning til de grundlæggende friheder.

3.1.2. Artiklerne

Artikel 3, stk. 2 (ændringsforslag 20): Ændringen sigter mod at lette indrejse og ophold for alle andre familiemedlemmer end dem, der er nævnt i artikel 2, når det er rimeligt på grund af alvorlige helbredsmæssige årsager eller af humanitære grunde. Kommissionen mener, at der er tale om et rimeligt krav for de familiemedlemmer, der af tvungende grunde er nødt til at være sammen med unionsborgeren.

Artikel 4 (ændringsforslag 21): Ændringen præciserer anvendelsesområdet for forbuddet mod forskelsbehandling og indsætter en henvisning til forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, hvilket gør definitionen mere fuldstændig.

Artikel 6, stk. 2 (ændringsforslag 24): Den første ændring, som indsætter en henvisning til den nationale lovgivning, er hensigtsmæssig, fordi den gør det muligt at dække situationen i de medlemsstater, der ikke anvender forordning 539/2001. Den anden ændring sigter mod at gøre teksten mere korrekt ud fra et juridisk synspunkt. Formålet med denne bestemmelse er at fritage familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som allerede har opnået en opholdstilladelse, fra pligten til at opnå indrejsevisum, men ikke at sidestille opholdstilladelser og indrejsevisa. Ændringen i andet afsnit præciserer fristerne for udstedelse af visum; Parlamentet har foreslået en frist på en uge, hvilket efter Kommissionens mening svarer til en frist på fem arbejdsdage. Dette burde være rigeligt for medlemsstaterne, da der er tale om familiemedlemmer til en unionsborger, og der derfor ikke er behov for forudgående undersøgelser, inden visummet udstedes.

Artikel 6, stk. 4 (ændringsforslag 25): Ændringen skal præcisere, at den frist, som den pågældende har til at fremskaffe de pågældende dokumenter, skal være rimelig. Fristen præciseres ikke, da den skal fastsættes ud fra omstændighederne i hvert enkelt tilfælde.

Artikel 6, stk. 5 (ændringsforslag 8): I den nye tekst fastsættes det udtrykkeligt, at ophold af indtil seks måneders varighed ikke er underlagt nogen betingelser eller formaliteter med undtagelse af indehavelse af et identitetsdokument. Denne ændring er ikke foreslået af Parlamentet, men den er nødvendig for at sikre overensstemmelse med teksten i betragtning 9.

Artikel 7, stk. 1, litra a) (ændringsforslag 27): Tjenestemodtagere nævnes udtrykkeligt. I den oprindelige tekst var det ikke klart, hvilken bestemmelse der omfattede denne personkategori. Præciseringen skaber klarhed og udfylder et hul i direktivet.

Artikel 7, stk. 1, litra c) (ændringsforslag 28): Den nye ordlyd er klarere og stemmer overens med ordlyden i direktiv 93/96 om opholdsret for studerende; ordet studerende, som kan være restriktivt, fjernes, og der genindføres et krav om, at de pågældende for at have opholdsret skal være indskrevet ved en anerkendt uddannelsesinstitution og være omfattet af en sygeforsikring. Denne ændring stemmer også overens med den ændring, som Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ønskede.

Artikel 7, stk. 2 a) (ændringsforslag 30): Der foretages ikke nogen ændringer i teksten, men artikel 8, stk. 7, flyttes. Da der er tale om en bestemmelse om status som lønmodtager eller selvstændig og ikke om en administrativ formalitet, er det mest hensigtsmæssigt, at denne bestemmelse anbringes i artikel 7.

Artikel 8, stk. 1) (ændringsforslag 32): Kommissionen har ikke medtaget den første del af Parlamentets ændringsforslag, da den ikke mener, at man kan sammenligne de administrative formaliteter, som en medlemsstat foreskriver for sine egne statsborgere, med formaliteterne for statsborgere fra andre medlemsstater, og den foretrækker derfor at give medlemsstaterne mulighed for at kræve registrering, selv om denne formalitet ikke kræves af medlemsstatens egne statsborgere. Derimod mener Kommissionen, at det er nyttigt at give den enkelte unionsborger mulighed for at blive registreret, hvis han ønsker det, selv i de medlemsstater, der ikke kræver en sådan registrering.

Artikel 8, stk. 2) (ændringsforslag 33): Ændringen i teksten præciserer, at beviset for registrering ikke skal bruges til at fastslå opholdsretten, men at der blot er tale om en administrativ formalitet, hvilket stemmer overens med Domstolens praksis. Det præciseres også, at der er tale om administrative sanktioner (denne præcisering er indført i alle artiklerne om sanktioner).

Artikel 8, stk. 4) (ændringsforslag 34): Ændringen præciserer, at erhvervsuddannelse er et begreb, der indgår i det mere overordnede begreb undervisning.

Artikel 8, stk. 6, litra b) (ændringsforslag 35): Hvad angår familiemedlemmer, der selv er unionsborgere, er det i overensstemmelse med filosofien i forslaget og ordlyden i de foregående stykker at erstatte et dokument med en simpel erklæring, der bekræfter den familiemæssige tilknytning.

Artikel 8, stk. 6, litra e) (ændringsforslag 20): Denne ændring, som Parlamentet ikke har anmodet om, er en logisk følge af den nye ordlyd i artikel 3.

Artikel 9, stk. 2 a) (ændringsforslag 38): Ændringen i teksten sigter mod at indføre en række elementer i teksten, som stammer fra Domstolens dom af 25. juli 2002 i sagen C-459/99 MRAX. Parlamentet har krævet, at familiemedlemmer ikke nægtes opholdskort alene med den begrundelse, at deres visum er udløbet; Kommissionen har suppleret denne ændring ved at tilføje de situationer, hvor den pågældende ikke har noget visum, således at ændringen er helt i overensstemmelse med ovennævnte retspraksis.

Artikel 10, stk. 1) (ændringsforslag 39): Fristen på seks måneder er mere realistisk, hvis det skal være muligt for medlemsstaterne at foretage den nødvendige kontrol og udstede opholdskortet. Det præciseres desuden i kvitteringen, at den pågældende har indgivet ansøgning om opholdskort i egenskab af familiemedlem til en unionsborger,

da det ikke er muligt at fastslå, at den pågældende har denne status, uden en forudgående kontrol af dokumenterne.

Artikel 10, stk. 2 (ændringsforslag 40): Denne ændring ekspliciterer de dokumenter, der kan kræves af familiemedlemmer, som ikke er statsborgere i en medlemsstat. Dette er nødvendigt, fordi det på grund af den ændring, der er foretaget i artikel 8, stk. 6, ikke er muligt at acceptere en simpel erklæring om slægtskabet fra familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat.

Artikel 11, stk. 1 a (ændringsforslag 41): Denne ændring gør teksten klarere og fastsætter en tidsgrænse for fravær, hvilket forekommer rimeligt.

Artikel 12, stk. 3 (ændringsforslag 99): Ændringen skal bringe teksten i dette stykke i overensstemmelse med Domstolens dom af 17. september 2002 i sagen C-413/99, Baumbast og R, ifølge hvilken den forælder, der passer børnene, har en ret til ophold i værtsmedlemsstaten. Denne ændring stemmer også overens med den ændring, som Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ønskede.

Artikel 13, stk. 1 og stk. 2, litra a) og b) (ændringsforslag 47, 49, 50 og 51): Der indsættes en henvisning til ophør af de partnerskaber og forhold, der er omfattet af artikel 2, nr. 2, litra b), hvilket er logisk for at tage hensyn til disse personers situation. Desuden er den varighed, som ægteskabet eller partnerskabet skal have haft, i stk. 2, litra a), forkortet til to år.

Artikel 13, stk. 2, litra c) (ændringsforslag 52): Denne tekst sigter mod at beskrive en række vanskelige situationer, hvor det er rimeligt at bevare opholdsretten efter skilsmissen, omstødelsen af ægteskabet eller partnerskabets ophør. Denne ændring vil få positiv indvirkning på situationen for kvinder, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som måske ellers ville være tvunget til at finde sig i vold af frygt for at miste deres opholdsret, hvis de krævede skilsmisse eller separation. Denne ændring stemmer også overens med den ændring, som Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ønskede.

Artikel 13 a (ændringsforslag 54): Denne nye artikel overtager teksten fra den gamle artikel 24 (som udgår). Det er mere logisk at indsætte denne artikel i slutningen af kapitel III, da udsendelse ikke længere er mulig, når den pågældende har fået permanent opholdsret. Desuden er der indsat et nyt stk. 1 for at præcisere, at opholdsretten bevares, så længe opholdsbetingelserne er opfyldt, hvilket gør teksten klarere.

Artikel 14 (ændringsforslag 55): I det nye stk. 1 a overtages og præciseres teksten i andet punktum i artikel 18, som udgår. Det er mere korrekt at anbringe denne tekst i artiklen om regler for erhvervelse af permanent opholdsret.

Artikel 15, stk. 2 (ændringsforslag 59): Der indsættes en henvisning til partneren, hvilket er en logisk følge af ændringen i artikel 2, nr. 2, litra b).

Artikel 16 (ændringsforslag 61): Teksten til denne artikel bringes i overensstemmelse med ordlyden i artikel 14.

Artikel 17, stk. 1 (ændringsforslag 62): Der er noget selvmodsigende i, at opholdskortet på den ene side har en ubegrænset gyldighed og på den anden side

fornyes hvert tiende år. Derfor udgår det sidste punktum i stk. 1 vedrørende fornyelse.

Artikel 17, stk. 3 (ændringsforslag 64): Den nye tekst præciserer, at afbrydelser af opholdet skal have en varighed på over fire år i træk for at påvirke opholdskortets gyldighed.

Artikel 18, stk. 1 (ændringsforslag 55): Den anden sætning udgår og medtages i artikel 14.

Artikel 21, stk. 2 (ændringsforslag 108): Med denne ændring fjernes bestemmelsen om, at ikke-erhvervsaktive personer udelukkes fra sociale ydelser, indtil de får permanent opholdsret. Denne begrænsning indgår ikke i direktiverne om opholdsret for ikke-erhvervsaktive. Den ville kunne fortolkes som et tilbageskridt i forhold til den nugældende fællesskabsret, bl.a. i lyset af Domstolens praksis. I sin dom af 20. september 2001 i sagen C-184/99, Grzelczyk³, gentog Domstolen, at en unionsborger kan påberåbe sig princippet om forbud mod forskelsbehandling i EF-traktatens artikel 12 i alle de situationer, der er omfattet af fællesskabsrettens materielle anvendelsesområde; disse situationer omfatter bl.a. dem, der er knyttet til udøvelsen af retten til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område. Domstolen fastslog, at ikke-erhvervsaktive unionsborgere, der har lovligt ophold i en anden medlemsstat, på grund af deres unionsborgerskab har ret til ligebehandling med medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel 22 (ændringsforslag 68): Denne ændring gør teksten klarere og præciserer, at den pågældende på anden måde kan godtgøre, at han nyder godt af de rettigheder, der følger af direktivet.

Artikel 25, stk. 1 (ændringsforslag 71): Ændringen sigter mod at indsætte en mere generel henvisning til alle former for afgørelser om begrænsning af den frie bevægelighed. Den nye ordlyd må foretrækkes, fordi den omfatter alle former for foranstaltninger, uanset om der er tale om udsendelse, nægtelse af indrejse eller udrejseforbud.

Artikel 25, stk. 2 (ændringsforslag 72): Den første ændring sigter mod at indsætte en eksplicit henvisning til proportionalitetsprincippet, som er et generelt fællesskabsretligt princip, der altid skal overholdes, når der vedtages en foranstaltning, som begrænser den frie bevægelighed. Med den anden ændring fastslås det, at der skal være tale om en reel trussel mod den offentlige orden, hvilket stemmer overens med de retningslinjer, som Domstolen udstak i sin dom af 27. oktober 1977 i sagen 30/77, Bouchereau⁴.

Artikel 25, stk. 4 (ændringsforslag 74): Tilføjelsen af en henvisning til en periode på seks måneder sigter mod situationen i de medlemsstater, der ikke indfører registreringspligt.

³ Samling af Afgørelser 2001, s. I-6193.

⁴ Samling af Afgørelser 1977, s. 1999, præmis 35.

Artikel 25, stk. 5 a (ændringsforslag 76): Dette nye stykke pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at meddele Kommissionen enhver afgørelse om udsendelse, som de træffer over for en unionsborger eller et medlem af dennes familie. Da der er tale om afgørelser, der kun træffes i ganske særlige tilfælde, må denne forpligtelse betragtes som rimelig.

Artikel 27, stk. 1 (ændringsforslag 77): Der er foretaget en række ændringer i dette stykke. Det er logisk at fjerne henvisningen til invaliditet, da det kun er sygdomme, der kan retfærdiggøre en foranstaltning, som begrænser den frie bevægelighed. Stand still-klausulen i sidste punktum udgår, da den ikke er relevant. Endelig er der foretaget en ændring som en logisk følge af den nye ordlyd i artikel 25, stk. 1.

Artikel 27, stk. 2 (ændringsforslag 78): Henvisningen til en periode på seks måneder i stedet for datoen for registrering eller udstedelse af opholdskort stemmer bedre overens med direktivets opbygning og gør det muligt også at dække situationen i de medlemsstater, der ikke indfører registreringspligt. Henvisningen til afvisning af udstedelse af permanent opholdskort er fjernet, da det ikke er muligt at nægte at udstede et sådant kort af hensyn til den offentlige sundhed.

Artikel 27, stk. 3 (ændringsforslag 79): Henvisningen til en periode på seks måneder skal begrænse den periode, hvor medlemsstaterne kan kræve, at de pågældende underkastes en lægeundersøgelse, hvilket stemmer overens med teksten i stk. 2.

Artikel 28, stk. 1 og 2 (ændringsforslag 80): Ordet "skriftligt" medtages i stk. 1 og udgår i stk. 2 for at gøre det klart, at meddelelsen altid skal ske skriftligt, og at det er de præcise begrundelser for afgørelsen, som man kan undlade at meddele den pågældende, hvis det ville bringe statens sikkerhed i fare.

Artikel 28, stk. 3 (ændringsforslag 82): Der fastsættes én frist for, hvornår den pågældende skal forlade medlemsstaten; fristen skal være på mindst 30 dage regnet fra datoen for meddelelsen.

Artikel 29, stk. 1 (ændringsforslag 83): Ændringen sigter mod at gøre det klart, at der altid skal være mulighed for domstolsprøvelse, og at der også skal være adgang til administrativ prøvelse, hvis en sådan mulighed findes i værtsmedlemsstaten (f.eks. inden der kan anmodes om domstolsprøvelse).

Artikel 29, stk. 2 (ændringsforslag 84): Den første del af første punktum udgår for at sikre, at den uafhængige myndighed obligatorisk skal foretage forudgående kontrol i forbindelse med alle afgørelser og ikke kun, når sagen kan prøves administrativt.

Artikel 29, stk. 3 (ændringsforslag 113): Kommissionen har delvis medtaget Parlamentets ændringsforslag, som sigter mod automatisk at give domstolsprøvelse opsættende virkning, hvilket stemmer overens med det generelle fællesskabsretlige princip om adgang til effektive retsmidler, der er medtaget i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Kommissionen har dog præciseret ændringen ved at fastsætte, at fuldbyrdelsen af en afgørelse om udvisning automatisk udsættes, så længe domstolen ikke har udtalt sig om prøvelsens opsættende virkning. Denne ændring har flere fordele. Medlemsstaterne skal anerkende, at deres domstole har kompetence til at imødekomme en anmodning om udsættelse af afgørelsen om udsendelse; der skal således være mulighed for en sag om foreløbige forholdsregler. Medlemsstaterne skal sørge for, at sagen om foreløbige forholdsregler er effektiv og hurtig, for indtil domstolen har truffet afgørelse om

anmodningen om opsættende virkning, er fuldbyrdelsen af afgørelsen om udvisning suspenderet. Det betyder til gengæld ikke, at medlemsstaterne skal garantere, at prøvelse har opsættende virkning, indtil der er truffet realitetsafgørelse om lovligheden af afgørelsen om udsendelse. Medlemsstaterne pålægges således ikke uforholdsmæssigt store forpligtelser. Dette er fuldt ud i overensstemmelse med kravene i artikel 13 i den europæiske menneskerettighedskonvention hvad angår udsendelse.

Artikel 29, stk. 4 (ændringsforslag 85): Denne lille ændring understreger, at de forhold, der er nævnt i artikel 26, skal bruges som udgangspunkt for vurderingen af, om afgørelsen står i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Artikel 30, stk. 2 (ændringsforslag 86): De ændringer, der er foretaget i første afsnit, gør teksten klarere. I andet afsnit fastsættes der en frist på seks måneder i stedet for tre måneder, hvilket er mere realistisk.

Artikel 31 a (ændringsforslag 88): Denne nye artikel overtager indholdet fra det gamle stk. 2 i artikel 31. Det er nemlig mere logisk, at denne tekst optræder i en særskilt artikel.

Artikel 32 (ændringsforslag 89): Ændringen sigter mod at præcisere, hvordan offentliggørelsen af oplysninger skal ske.

Artikel 33 (ændringsforslag 90): Ændringen indebærer, at de eneste forhold, der skal bruges som udgangspunkt for sanktionerne, er principperne om effektivitet og proportionalitet, hvilket forekommer rimeligt.

Artikel 35, 36 og 37 (ændringsforslag 91, 92 og 93): Der er tale om en ændring af ikrafttrædelsesdatoen for direktivet. Parlamentet har foreslået juli 2004, men i lyset af, hvor langt man er nået med forhandlingerne, er denne frist ikke realistisk. Kommissionen mener, at det nye direktiv vil blive vedtaget i løbet af første halvår af 2004. Den foreslår derfor en frist, der løber frem til juli 2005.

3.2. Ændringer, der ikke kan accepteres

Ændringsforslag 4

Kommissionen kan af de grunde, der er anført nedenfor i forbindelse med ændringsforslag 14, 15 og 16, ikke acceptere den foreslåede ændring af betragtning 6. Ændringsforslaget har forbindelse med de foreslåede ændringer i artikel 2 i forslaget og sigter mod gensidig anerkendelse af og respekt for forskelligartede familieforhold, uanset om der er tale om ægteskab, registreret partnerskab eller samliv uden for ægteskab, af hensyn til lighedsgrundsætningen og retten til et familieliv.

Ændringsforslag 11

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslaget til betragtning 19. Det har forbindelse med artikel 21, stk. 2, og sigter mod at udelukke ikke-erhvervsaktive fra retten til sociale ydelser i de første seks måneder af opholdet. Denne tekst stemmer ikke overens med Parlamentets ændringsforslag til artikel 21, stk. 2, som Kommissionen har accepteret.

Ændringsforslag 14, 15 og 16

Disse ændringsforslag sigter mod at anerkende visse personkategorier som familiemedlemmer, nemlig ægtefællen og den registrerede partner, uanset køn, i henhold til den relevante nationale lovgivning samt den ugifte partner, uanset køn, med hvem unionsborgeren har et varigt forhold, hvis lovgivningen eller praksis i værts- og/eller oprindelsesmedlemsstaten behandler ugifte par på samme måde som gifte par og under overholdelse af betingelserne i denne lovgivning. Ændringsforslagene kan ikke accepteres.

Med hensyn til ægteskab ønsker Kommissionen ikke at indføre en definition af begrebet ægtefælle, der omfatter en udtrykkelig henvisning til ægtefæller af samme køn. På nuværende tidspunkt er der kun to medlemsstater, hvis lovgivning tillader ægteskab mellem personer af samme køn. Desuden har Domstolen i sin praksis⁵ fastslået, at begrebet ægteskab ifølge den definition, som anerkendes af samtlige medlemsstater, betegner en forening af to personer af forskelligt køn. Domstolen har også kendt for ret, at en fortolkning af retsbegreber, som støttes på samfundsudviklingen, og som har virkning i alle medlemsstaterne, skal ske på grundlag af en undersøgelse af situationen i hele Fællesskabet⁶. Kommissionen foretrækker derfor at begrænse forslaget til et ægtefællebegreb, der i princippet skal forstås som ægtefæller af forskelligt køn, med forbehold af en eventuel fremtidig ændring i situationen.

Hvad angår partnere, uanset om der er tale om registrerede partnere eller ugifte partnere, mener Kommissionen også, at anerkendelsen af disse situationer udelukkende skal ske ved henvisning til værtsmedlemsstatens lovgivning. Hvis ugifte par i forbindelse med ophold anerkendes efter andre medlemsstaters lovgivning, kan det give problemer for de medlemsstater, hvis familieretlige lovgivning ikke anerkender denne mulighed. Hvis par, der kommer fra en anden medlemsstat, indrømmes rettigheder, som den pågældende medlemsstats egne statsborgere ikke har, kan der opstå situationer med omvendt forskelsbehandling, hvilket Kommissionen ønsker at undgå.

Derimod tager Kommissionen hensyn til Europa-Parlamentets ønske om eksplicit at nævne registrerede partnere i den nye tekst til artikel 2, nr. 2, litra b).

Ændringsforslag 17 og 18

Disse ændringsforslag, som i artikel 2, nr. 2, litra c) og d) indsætter en specifik henvisning til registrerede partners efterkommere og slægtninge i opstigende linje i overensstemmelse med ændringsforslag 15, hvori der foreslås en særskilt henvisning til registrerede partnere i et nyt nr. 2), litra a) a), kan ikke accepteres. Derimod har Kommissionen tilpasset den nye ordlyd i nr. 2, litra b), i samme artikel, således at der indsættes en udtrykkelig henvisning til den registrerede partner og begrebet varigt forhold.

⁵ Dom af 31. maj 2001 i de forenede sager C-122/99 og C-125/99, *D og Kongeriget Sverige mod Rådet*, Samling af Afgørelser 2001 s. I-4319, præmis 34.

⁶ Dom af 17. april 1986 i sagen C-59/85, *Reed*, Samling af Afgørelser 1986, s. 1283, præmis 13.

Ændringsforslag 19

Dette ændringsforslag sigter mod i artikel 2, nr. 3, at indsætte en definition af oprindelsesmedlemsstaten og de faktorer, der skal lægges til grund for en vurdering af, om der er tale om et varigt forhold. Henvielsen til oprindelsesmedlemsstatens lovgivning kan ikke accepteres i forbindelse med definitionen af ægtefælle eller partnere. Desuden er definitionen af et varigt forhold ikke nødvendig, da det er værtsmedlemsstatens lovgivning, der afgør, hvilke faktorer der skal tages hensyn til.

Ændringsforslag 26, 32 (delvis), 42, 43 og 44

Disse ændringsforslag kan ikke accepteres, da de sigter mod at ændre direktivets opbygning væsentligt eller ville sætte spørgsmålstejn ved den fremgangsmåde, som Kommissionen har foreslået.

Ændringsforslag 22, 23, 31, 45, 53, 56, 57, 58, 60, 63, 66 og 69

Disse ændringsforslag er ikke blevet accepteret, da de ikke er forenelige med Kommissionens forslag.

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 12, 18, 40, 44 og 52,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁷,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁸,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁹,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I de fælles bestemmelser i afsnit I i traktaten om Den Europæiske Union opstilles det bl.a. som mål "at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab".
- (2) Den frie bevægelighed for personer er en af de grundlæggende friheder i det indre marked, der i henhold til EF-traktatens artikel 14, stk. 2, indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for personer i overensstemmelse med traktatens bestemmelser.
- (3) Ved EF-traktatens artikel 17 og 18 indføres der et unionsborgerskab, og enhver unionsborger gives en primær og individuel ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.
- (4) Styrkelsen af mobiliteten for **lønmodtagere og selvstændige**, studerende, forskere, uddannelsessøgende, volontører, lærere og undervisere er en af Den Europæiske Unions politiske prioriteter.

⁷ EFT C 270 E af 25.9.2001, s. 150.

⁸ EFT C 149 af 21.6.2002, s. 46.

⁹ EFT C 192 af 12.8.2002, s. 17.

- (5) For at ~~lette udøvelsen af denne ret er det nødvendigt i overensstemmelse med traktatens artikel 18, stk. 2, at revurdere~~ **komme bort fra** den sektoropdelte og fragmentariske tilgang til retten til at færdes og opholde sig frit **og for i overensstemmelse med traktatens artikel 18, stk. 2, at gøre det lettere at udøve denne ret skal der udarbejdes en samlet retsakt, der skal træde i stedet for og supplere følgende retsakter:** ~~efter~~ Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet¹⁰, Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer¹¹, Rådets direktiv 73/148/EØF af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsninger inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser¹², Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret¹³, Rådets direktiv 90/365/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet¹⁴, og Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om opholdsret for studerende¹⁵.
- (6) For at enhver unionsborger kan udøve sin ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område på objektive betingelser, der sikrer frihed og en værdig behandling, er det nødvendigt, at denne ret indrømmes familiemedlemmer uanset nationalitet. Definitionen af familiemedlemmer bør udvides og gøres ensartet for alle personer, der er omfattet af opholdsretten.
- (7) Formaliteterne i forbindelse med unionsborgeres frie bevægelighed på medlemsstaternes område bør defineres klart, **uden at dette berører de gældende bestemmelser om grænsekontrol.**
- (7 a) ~~Det er ligeledes nødvendigt gennem en sidestilling af opholdstilladelse og visum til kortvarigt ophold at lette den frie bevægelighed for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som er omfattet af visumpligten efter Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav~~ **For at lette den frie bevægelighed for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som allerede har fået opholdstilladelse, er de fritaget fra pligten til at have indrejsevisum efter forordning (EF) nr. 539/2001¹⁶ eller i givet fald efter den nationale lovgivning, der finder anvendelse.**

¹⁰ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 2, den danske specialudgave serie I, kapitel 1968 (II), s. 467. Forordningen er senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2434/92 (EFT L 245 af 26.8.1992, s. 1).

¹¹ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 13, den danske specialudgave serie I, kapitel 1968 (II), s. 477. Direktivet er senest ændret ved akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse.

¹² EFT L 172 af 28.6.1973, s. 14.

¹³ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

¹⁴ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 28.

¹⁵ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

¹⁶ Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav, EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.

- (8) For bedre at tage højde for de nye former for **geografisk mobilitet og arbejde og livsstil med mindre tilknytning til ét sted** bør unionsborgeres ophold af indtil seks måneders varighed ikke **underlægges andre betingelser eller** formaliteter end besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.
- (9) Det bør imidlertid undgås, at personer, der er omfattet af retten til fri bevægelighed, bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens offentlige finanser i den første opholdsperiode. Det er derfor nødvendigt at bibeholde en ordening, der betyder, at unionsborgeres udøvelse af opholdsretten i en periode på mere end seks måneder er betinget af, at de har erhvervsmæssig beskæftigelse, eller for personer, der ikke har erhvervsmæssig beskæftigelse, at de **råder over tilstrækkelige midler eller er indskrevet ved en anerkendt uddannelsesinstitution med henblik på at følge undervisning, herunder en erhvervsuddannelse**, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten ~~for dem selv og familiemedlemmerne, eller at de er studerende, der følger en erhvervsuddannelse i værtslandet~~, eller at de er familiemedlemmer til en unionsborger, der opfylder en af disse betingelser.
- (10) ~~Unionsborgeres~~ **Den** grundlæggende og personlige ret til at tage ophold i en anden medlemsstat **gives direkte til unionsborgerne af traktaten og** er ikke afhængig af udstedelse af en opholdstilladelse. Forpligtelsen til at besidde en opholdstilladelse bør derfor begrænses til begrundede tilfælde, navnlig med hensyn til de familiemedlemmer til en unionsborger, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og med hensyn til ophold af mere end seks måneders varighed.
- (11) For ophold af mere end seks måneders varighed er unionsborgerens registrering hos de kompetente myndigheder på bopælsstedet, der bekræftes ved et særligt bevis, sammen med besiddelse af et gyldigt identitetskort fra oprindelsesmedlemsstaten eller et gyldigt pas, en tilstrækkelig og rimelig foranstaltning, der tilgodeser værtsmedlemsstatens interesse i at have kendskab til befolkningsbevægelserne i medlemsstaten.
- (12) De dokumenter, som myndighederne kan kræve for at udstede bevis for registrering eller opholdskort, bør angives udtømmende for at undgå forskellig administrativ praksis eller forskellige fortolkninger, der kan udgøre en urimelig hindring for unionsborgeres og familiemedlemmers udøvelse af opholdsretten.
- (13) Familiemedlemmer skal ligeledes sikres retsbeskyttelse i tilfælde af unionsborgerens død, ~~eller~~ **rægtskabets opløsning eller partnerskabets ophør**. Af hensyn til familielivet og den menneskelige værdighed er det derfor nødvendigt at træffe foranstaltninger for at sikre, at de berørte personer i sådanne tilfælde bevarer deres opholdsret, idet der dog for at undgå misbrug skal være visse betingelser.
- (14) Indførelse af en permanent opholdsret for unionsborgere, der har valgt at tage varigt ophold i en medlemsstat, styrker fornemmelsen af at være unionsborger og er en afgørende faktor for at fremme den sociale samhørighed, der er et af Fællesskabets grundlæggende mål. Alle unionsborgere bør derfor efter fire års uafbrudt ophold sikres permanent opholdsret.

- (15) Der bør imidlertid fortsat gælde visse særlige fordele for unionsborgere, der er lønmodtagere eller selvstændige, og som kan støtte ret på Kommissionens forordning (EØF) nr. 1251/70 af 29. juni 1970 om arbejdstageres ret til at blive boende på en medlemsstats område efter at have haft beskæftigelse dér¹⁷ og Rådets direktiv 75/34/EØF af 17. december 1974 om retten for statsborgere i en medlemsstat til at blive boende på en anden medlemsstats område efter at have været lønmodtager eller have udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed¹⁸.
- (16) Når unionsborgere udøver deres permanente opholdsret, indebærer det, at denne ret udvides til også at omfatte familiemedlemmer. Hvis en unionsborger, der har været lønmodtager eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, afgår ved døden, mens vedkommende er erhvervsmæssigt beskæftiget, men før erhvervsen af permanent opholdsret, bør familiemedlemmerne ligeledes have ret til at erhverve permanent opholdsret på visse betingelser.
- (17) For at den permanente opholdsret kan blive et egentlig middel til integration i samfundet i den værtsmedlemsstat, hvor unionsborgeren er bosat, bør denne ret ikke være underlagt betingelser, men bør **inden for traktatens anvendelsesområde** sikre fuldstændig ligebehandling med medlemsstatens egne statsborgere og en maksimal beskyttelse mod udvisning.
- (18) Erhvervelse af permanent opholdsret giver således unionsborgere og deres familiemedlemmer yderligere rettigheder og en øget beskyttelse. Denne ret bør derfor fastslås ved udstedelse af et tidsubegrænset opholdskort.
- (19) Ifølge princippet om ikke-forskelsbehandling skal unionsborgere og deres familiemedlemmer inden for traktatens anvendelsesområde behandles på samme måde som medlemsstaternes egne statsborgere. Værtsmedlemsstaten må imidlertid tage stilling til, ~~om den har til hensigt at lade de personer, der ikke har erhvervsmæssig beskæftigelse, være omfattet af det sociale system og sygesikring, og om den, inden der indrømmes permanent opholdsret, agter at yde studiestøtte til unionsborgere, der tager ophold på dens område for at studere.~~
- (20) Traktatens artikel 39, stk. 3, artikel 46, stk. 1, og artikel 55 fastsætter begrænsninger for udøvelsen af retten til fri bevægelighed, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Ved Rådets direktiv 64/221/EØF¹⁹ samordnes de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.
- (21) På baggrund af Domstolens praksis og den grundlæggende ret til fri bevægelighed er det nødvendigt at præcisere, på hvilke betingelser der kan træffes afgørelse om nægtelse af indrejse eller udsendelse af unionsborgere og familiemedlemmer, og hvilke proceduremæssige garantier der gælder.

¹⁷ EFT L 142 af 30.6.1970, s. 24.

¹⁸ EFT L 14 af 20.1.1975, s. 10.

¹⁹ EFT 56 af 4.4.1964, s. 850/64, den danske specialudgave serie I, kapitel 1963-1964, s. 109. Direktivet er senest ændret ved direktiv 75/35/EØF (EFT L 14 af 20.1.1975, s. 14).

- (22) Udsendelse af unionsborgere og deres familiemedlemmer af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed er en radikal foranstaltning, der kan medføre store vanskeligheder for de personer, som har gjort brug af de rettigheder og friheder, der følger af traktaten, og som virkelig er integreret i værtsmedlemsstaten. Det er derfor nødvendigt at begrænse omfanget af sådanne foranstaltninger **i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og under hensyntagen til ~~og tage højde for~~ den pågældende persons integration, varigheden af hans ophold i værtsmedlemsstaten, hans alder, hans sundhedstilstand, hans familiemæssige og økonomiske situation og omfanget af hans tilknytning til hjemlandet, og at** forbyde udsendelse af unionsborgere og familiemedlemmer, der har opnået permanent opholdsret, og af mindreårige familiemedlemmer.
- (23) Det er ligeledes nødvendigt at fastlægge reglerne for den administrative procedure for at sikre et højt beskyttelsesniveau for unionsborgere og deres familiemedlemmer i tilfælde af nægtelse af indrejse eller ophold i en anden medlemsstat og samtidig sikre overholdelse af princippet om, at forvaltningsakter skal begrundes.
- (24) Unionsborgere og deres familiemedlemmer skal under alle omstændigheder have mulighed for domstolsprøvelse i tilfælde af nægtelse af indrejse og ophold i en anden medlemsstat, og de må ikke stilles ringere end medlemsstatens egne statsborgere med hensyn til betingelserne for indbringelse af sager og med hensyn til sagens behandling.
- (25) I overensstemmelse med Domstolens praksis bør det fastslås, at unionsborgere og familiemedlemmer, der har ~~været genstand for en afgørelse om udsendelse~~**fået indrejseforbud**, har ret til at indgive ny ansøgning efter udløbet af en rimelig frist, ~~der højst kan være på dog~~ **under alle omstændigheder efter to år regnet fra meddelelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud.**
- (26) På grund af de nye betingelser, der fastsættes i dette direktiv for udøvelse af retten til fri bevægelighed, er det nødvendigt at ophæve de bestemmelser, der er i strid med dette direktiv, samtidig med at det bør være muligt at anvende gunstigere nationale regler.
- (27) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder **og friheder** og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Formål

I dette direktiv fastlægges:

- a) betingelserne for unionsborgeres og deres familiemedlemmers udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold i medlemsstaterne

- b) unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til permanent ophold i medlemsstaterne
- c) begrænsningerne for udøvelse af disse rettigheder af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) *Unionsborger*: enhver person, der er statsborger i en medlemsstat.
- 2) *Familiemedlem*:
 - a) ægtefællen
 - b) den ~~ugifte~~ partner, som unionsborgeren har indgået registreret partnerskab med eller har et behørigt attesteret varigt forhold til, hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten ~~sidestiller~~ anerkender ugifte par ~~med gifte par~~ og under overholdelse af betingelserne i denne lovgivning
 - c) egne efterkommere i lige linje og efterkommere i lige linje af ægtefællen eller ~~ugift~~ partneren som omhandlet i litra b)
 - d) egne slægtninge i direkte opstigende linje og slægtninge i direkte opstigende linje til ægtefællen eller ~~ugift~~ partneren som omhandlet i litra b).
- 3) *Værtsmedlemsstat*: den medlemsstat, hvortil unionsborgeren rejser med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed eller ophold.

Artikel 3

Omfattede personer

- 1. Dette direktiv finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt familiemedlemmer, således som defineret i artikel 2, nr. 2, uanset nationalitet, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.
- 2. **Uden at dette i øvrigt berører de pågældendes personlige ret til fri bevægelighed og ophold, ligger** medlemsstaterne ~~ligger~~ indrejse og ophold for alle andre familiemedlemmer, der ikke er omfattet af artikel 2, nr. 2, hvis disse forsørges af den unionsborger, der er hovedindehaver af opholdsretten, eller i det tidligere opholdsland tilhører dennes husstand, **eller hvis det er rimeligt på grund af alvorlige helbredsmæssige årsager eller af humanitære grunde,** ~~uden at det berører disse personers personlige ret til fri bevægelighed og ophold.~~

Artikel 4

Ikke-forskelsbehandling

Medlemsstaterne iværksætter bestemmelserne i dette direktiv uden forskelsbehandling **mellem de personer, der er omfattet af dette direktiv**, på grund af køn, **kønsidentitet**, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold.

Kapitel II

Ret til at færdes og tage ophold i indtil seks måneder

Artikel 5

Ret til udrejse

1. Enhver unionsborger har ret til at forlade en medlemsstats område for at rejse til en anden medlemsstat, hvis vedkommende er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.

Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, har samme ret som den unionsborger, som de ledsager eller slutter sig til.

2. Personer, der er omfattet af stk. 1, kan ikke pålægges krav om udrejsevisum eller nogen tilsvarende forpligtelse.
3. Medlemsstaterne udsteder identitetskort eller pas til deres borgere med angivelse af statsborgerskab og fornyer disse identitetskort og pas.
4. Pas skal mindst være gyldige i alle Den Europæiske Unions medlemsstater og i de lande, som unionsborgerne rejser igennem for at komme fra én medlemsstat til en anden. Når lovgivningen i en medlemsstat ikke foreskriver udstedelse af identitetskort, skal gyldigheden af pas ved udstedelse eller fornyelse være på mindst fem år.

Artikel 6

Ret til indrejse og ophold i indtil seks måneder

1. Medlemsstaterne tillader unionsborgere og deres familiemedlemmer uanset nationalitet at rejse ind på deres område, hvis de er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.

Unionsborgere kan ikke pålægges krav om indrejsevisum eller nogen tilsvarende forpligtelse.

2. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, kan kun pålægges pligt til at være i besiddelse af et indrejsevisum i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 539/2001 **eller i givet fald i overensstemmelse med national lovgivning. Ved anvendelsen af dette direktiv er personer, der er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse udstedt af en medlemsstat ~~kan sidestilles med et, fritaget fra kravet om~~ visum.**

Medlemsstaterne bistår disse personer med henblik på at få de nødvendige visa. Visaene **udstedes senest fem arbejdsdage efter indgivelsen af ansøgningen. Visaene er gratis.**

3. Værtsmedlemsstaten påfører ikke pas tilhørende et familiemedlem, som ikke er statsborger i en medlemsstat, indrejse- eller udrejsestempel, hvis den pågældende er i besiddelse af en opholdstilladelse.
4. Når unionsborgeren eller familiemedlemmet ikke er i besiddelse af de krævede rejsedokumenter eller eventuelt de nødvendige visa, bistår den pågældende medlemsstat disse personer med **inden for et rimeligt tidsrum** at opnå eller fremskaffe de nødvendige dokumenter eller få bekræftet eller på anden måde bevise, at de er omfattet af retten til fri bevægelighed, før de pågældende i givet fald afvises.
5. Unionsborgerens ret til at rejse ind på en medlemsstats område omfatter retten til at tage ophold i en periode på højst seks måneder **uden andre betingelser og formaliteter end besiddelse af, ~~hvis de medbringer~~ et gyldigt identitetskort eller pas.** Medlemsstaterne kan kun pålægge den pågældende at anmelde sin tilstedeværelse på området inden for en frist på mindst 15 dage. Manglende overholdelse af denne forpligtelse kan medføre, at den pågældende pålægges **administrative** sanktioner, der ikke må indebære forskelsbehandling, og som skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.
6. Stk. 5 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som ledsager eller slutter sig til unionsborgeren. Hvis familiemedlemmerne er underlagt visumpligt, skal de dog i overensstemmelse med artikel 9 ansøge om opholdskort, før visummet udløber.

Kapitel III

Ret til ophold af mere end seks måneders varighed

Artikel 7

Betingelser for udøvelse af denne ret

1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end seks måneder:
 - a) hvis den pågældende har erhvervsmæssig beskæftigelse som lønmodtager eller selvstændig **eller er tjenestemodtager,** eller

- b) hvis den pågældende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at vedkommende ikke under opholdet bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller
 - c) hvis den pågældende er ~~studerende~~ **og indskrevet ved en anerkendt uddannelsesinstitution med henblik på som hovedaktivitet at følge undervisning, herunder en erhvervsuddannelse, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten,** eller
 - d) hvis den pågældende er familiemedlem til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).
2. Opholdsretten omfatter også familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når de ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten, forudsat at unionsborgeren opfylder betingelserne i stk. 1, litra a), b) eller c).
- 2 a. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er beskæftiget som lønmodtager eller selvstændig, sin status som lønmodtager eller selvstændig:**
- a) **hvis den pågældende er midlertidigt uarbejdsdygtig på grund af sygdom eller ulykke**
 - b) **hvis den pågældende er uforskyldt arbejdsløs, og dette er behørigt konstateret, og den pågældende melder sig til arbejdsformidlingen som arbejdssøgende**
 - c) **hvis den pågældende er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed, og den pågældende melder sig til arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. I så fald bevarer vedkommende sin status som lønmodtager eller selvstændig i en periode, der mindst skal være på seks måneder; hvis den pågældende har erhvervet ret til arbejdsløshedsunderstøttelse, bevarer vedkommende status som lønmodtager eller selvstændig, indtil denne ret udløber**
 - d) **hvis den pågældende påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre den pågældende uforskyldt er arbejdsløs, kan status som lønmodtager eller selvstændig kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og den pågældende uddannelse.**

Artikel 8

Administrative formaliteter for unionsborgere

1. For ophold af mere end seks måneders varighed kan værtsmedlemsstaten kræve, at unionsborgere lader sig registrere hos de kompetente myndigheder. **Værtsmedlemsstaten tillader under alle omstændigheder en unionsborger, som anmoder herom, at lade sig registrere.**

2. Fristen for registrering skal være på mindst seks måneder fra indrejsedatoen. ~~Opholdsretten fastslås ved en umiddelbar udstedelse af~~ **Der udstedes straks** et bevis for registrering. **På bevist anføres** den registrerede persons navn og adresse samt datoen for registrering. Manglende overholdelse af registreringspligten kan medføre, at den pågældende pålægges **administrative** sanktioner, der ikke må indebære forskelsbehandling, og som skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.
3. Med henblik på udstedelse af bevis for registrering kan medlemsstaterne kun kræve, at unionsborgere, som befinder sig i de situationer, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a) og b), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas og ved en erklæring eller på tilsvarende måde efter de pågældendes eget valg bekræfter, at de opfylder betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a) eller b).
4. Med henblik på udstedelse af bevis for registrering kan medlemsstaterne kun kræve, at unionsborgere, som befinder sig i den situation, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra c), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas og et bevis for, at de er indskrevet ved en anerkendt uddannelsesinstitution med henblik på som hovedaktivitet at følge **undervisning, herunder** en erhvervsuddannelse, og ved en erklæring eller på tilsvarende måde efter de pågældendes eget valg bekræfter, at de råder over tilstrækkelige midler, så hverken de selv eller deres familiemedlemmer bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system under opholdet, samt at de er omfattet af en sygeforsikring, der dækker alle risici i værtsmedlemsstaten.
5. Medlemsstaterne kan ikke fastsætte et bestemt beløb, som de anser for at udgøre tilstrækkelige midler.
6. Med henblik på udstedelse af et bevis for registrering til unionsborgeres familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat, kan medlemsstaterne kræve følgende dokumenter:
 - a) et gyldigt identitetskort eller pas
 - b) ~~et dokument, der viser~~ **en erklæring, der bekræfter** den familiemæssige tilknytning
 - c) ~~eventuelt~~ bevis for registrering for den unionsborger, som de ledsager eller slutter sig til
 - d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), bevis for, at de dér nævnte betingelser er opfyldt
 - e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, et dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren, eller at de hørte til dennes husstand i det pågældende land, **eller bevis for, at der foreligger alvorlige helbredsmæssige årsager eller humanitære grunde.**
7. ~~Medlemsstaterne skal i nedenstående tilfælde udstede et bevis for registrering til arbejdstagere, der ikke længere arbejder som lønmodtagere eller selvstændige:~~
 - a) ~~hvis den pågældende person er midlertidigt uarbejdsdygtig som følge af en sygdom eller en ulykke~~

- b) ~~hvis den pågældende person er uforskyldt arbejdsløs, og dette er behørigt konstateret, og personen melder sig på arbejdsformidlingen for at få arbejde~~
- e) ~~hvis den pågældende person er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed, og personen melder sig til arbejdsformidlingen for at få arbejde. I det tilfælde kan vedkommende bevare sin status som arbejdstager i en periode, der mindst skal være på seks måneder. Hvis den pågældende person har erhvervet ret til arbejdsløshedsunderstøttelse, vil vedkommende bevare denne ret, indtil den udløber~~
- d) ~~hvis den pågældende person påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre personen uforskyldt er arbejdsløs, kan status som arbejdstager kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse.~~

Artikel 9

Administrative formaliteter for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

1. Medlemsstaterne udsteder opholdskort til unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når det planlagte ophold er af mere end seks måneders varighed.
2. Fristen for at ansøge om opholdskort skal være på mindst seks måneder fra indrejsedatoen. Familiemedlemmer, der er underlagt visumpligt, skal dog indgive ansøgning, før visummet udløber.
- 2 a Opholdskort kan ikke nægtes udstedt alene med den begrundelse, at den pågældende ikke har visum, eller at hans visum var udløbet, før han indgav ansøgning om opholdskort.**
3. Manglende overholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdskort kan medføre, at den pågældende pålægges **administrative** sanktioner, der ikke må indebære forskelsbehandling, og som skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Artikel 10

Udstedelse af opholdskort

1. Opholdsretten for unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fastslås ved udstedelse af dokumentet "opholdskort for en unionsborgeres familiemedlem" senest ~~tre~~**seks** måneder efter indgivelsen af ansøgningen. Der udstedes straks kvittering for indgivelse af ansøgning **om opholdskort for en unionsborgeres familiemedlem.** ~~Det skal fremgå af denne kvittering, at den pågældende person er familiemedlem til en unionsborger.~~
2. Med henblik på udstedelse af opholdskort kræver medlemsstaterne forevisning af **defølgende** dokumenter, ~~der er nævnt i artikel 8, stk. 6:~~
 - a) **et gyldigt identitetskort eller pas**

- b) et dokument, der beviser den familiemæssige tilknytning
- c) bevis for registrering for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til
- d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), bevis for, at de dér nævnte betingelser er opfyldt
- e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, et dokument udstedt af den kompetente myndighed i det tidligere opholdsland, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren, eller at de hørte til dennes husstand i det pågældende land, eller bevis for, at der foreligger alvorlige helbredsmæssige årsager eller humanitære grunde.

Artikel 11

Opholdskortets gyldighed

1. Det opholdskort, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, er gyldigt i mindst fem år efter udstedelsen.
- 1 a ~~Afbrydelser i opholdet af en varighed på ikke over seks på hinanden følgende måneder og af længere varighed af særlige grunde, som f.eks. militærtjeneste, alvorlig sygdom, graviditet og barsel, studier eller erhvervsuddannelse, udstationering til en anden medlemsstats område eller et tredjeland, berører ikke opholdstilladelsens gyldighed.~~ **Opholdskortets gyldighed berøres hverken af midlertidigt fravær, der ikke overstiger seks på hinanden følgende måneder, eller længere fravær som følge af aftjening af værnepligt eller graviditet og fødsel, eller uafbrudt fravær af højst et års varighed af væsentlige grunde, herunder alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering i en anden medlemsstat eller et tredjeland.**

Artikel 12

Bevarelse af familiemedlemmernes opholdsret i tilfælde af unionsborgerens død eller udrejse

1. Uanset bestemmelserne i andet afsnit påvirker en unionsborgers død eller udrejse af værtsmedlemsstaten ikke opholdsretten for familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat.

Indtil de pågældende opnår permanent opholdsret, skal de selv opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).
2. Uanset bestemmelserne i andet afsnit mister familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, ikke deres opholdsret, hvis den unionsborger, de er knyttet til, afgår ved døden.

Indtil de pågældende opnår permanent opholdsret, er deres ret til ophold betinget af, at de er erhvervsmæssigt beskæftiget som lønmodtagere eller selvstændige, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at de ikke under opholdet bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system,

ligesom de skal være omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller i værtsmedlemsstaten have status som familiemedlem til en person, der opfylder disse betingelser.

Midlerne anses for at være tilstrækkelige, når de mindst svarer til det niveau, under hvilket værtsmedlemsstatens egne statsborgere har mulighed for at modtage social bistand. Når dette kriterium ikke kan finde anvendelse, anses ansøgerens midler for at være tilstrækkelige, når de mindst svarer til den laveste socialhjælp, der udbetales i værtsmedlemsstaten.

3. Hvis en unionsborger udrejser, mister hverken den pågældendes børn, ~~der ikke er statsborgere i en medlemsstat,~~ **eller den forælder, der rent faktisk passer børnene, uanset nationalitet,** deres opholdsret, hvis **disse børn** er bosiddende i værtsmedlemsstaten og er indskrevet ved en uddannelsesinstitution på sekundærniveauet eller på et højere niveau med henblik på at studere, før de har afsluttet deres studier.

Artikel 13

Bevarelse af familiemedlemmernes opholdsret i tilfælde af skilsmisse, omstødelse af ægteskabet eller partnerskabets ophør

1. Uanset bestemmelserne i andet afsnit påvirker skilsmisse, ~~eller omstødelse af ægteskabet~~ **eller ophør af det partnerskab eller forhold, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b),** ikke opholdsretten for unionsborgeres familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat.

Indtil de pågældende opnår permanent opholdsret, skal de selv opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).

2. Uanset bestemmelserne i andet afsnit medfører skilsmisse, ~~eller omstødelse af ægteskabet~~ **eller ophør af det partnerskab eller forhold, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b),** ikke, at unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, mister deres opholdsret:
 - a) hvis ægteskabet **eller det partnerskab eller forhold, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b),** på det tidspunkt, hvor retssagen om skilsmisse eller omstødelse af ægteskab indledes, **eller hvor partnerskabet ophører,** har været i mindst ~~fønto~~ fem år, heraf mindst et år i værtsmedlemsstaten, eller
 - b) hvis forældremyndigheden til unionsborgerens børn er overdraget til ægtefællen **eller den partner, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b),** der ikke er statsborger i en medlemsstat, ifølge ægtefællernes **eller partnernes ønske** eller ved en retsafgørelse, eller
 - c) hvis ~~der foreligger~~ det er rimeligt på grund af en særlig vanskelig situation, **f.eks. i tilfælde af fysisk eller psykisk vold i hjemmet, eller hvis der foreligger humanitære grunde.**

Indtil de pågældende opnår permanent opholdsret, er deres ret til ophold betinget af, at de er erhvervsmæssigt beskæftiget som lønmodtagere eller selvstændige, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at de ikke under opholdet bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, ligesom de skal være omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller i værtsmedlemsstaten have status som familiemedlemmer til en person, der opfylder disse betingelser.

De tilstrækkelige midler, der er omhandlet i andet afsnit, er de samme som de i artikel 12, stk. 2, tredje afsnit, omhandlede midler.

Artikel 13 a

Proceduremæssige garantier ved administrativ udsendelse

1. **Opholdsretten bevares, så længe indehaverne af denne ret opfylder betingelserne i artikel 7, 12 og 13.**
2. **Procedurerne i artikel 28 og 29 finder tilsvarende anvendelse på alle afgørelser om udsendelse, som værtsmedlemsstaten måtte træffe over for unionsborgere eller deres familiemedlemmer, og som er begrundet i andre hensyn end den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.**
3. **Værtsmedlemsstaten kan ikke lade en afgørelse om udsendelse som omhandlet i stk. 2 ledsage af indrejseforbud.**

Kapitel IV Permanent opholdsret

Afsnit I

ERHVERVELSE AF PERMANENT OPHOLDSRET

Artikel 14

Generelle regler for unionsborgere og familiemedlemmer

- 1 Unionsborgere, der lovligt har haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten fire år i træk, har ret til at tage permanent ophold på dens område. Denne ret er ikke underlagt betingelserne i kapitel III.
- 1 a **Opholdets kontinuitet berøres hverken af midlertidigt fravær, der ikke overstiger i alt seks måneder om året, eller længerevarende fravær, der ikke overstiger 12 på hinanden følgende måneder, af væsentlige grunde, såsom aftjening af værnepligt, alvorlig sygdom, graviditet og fødsel, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering i en anden medlemsstat eller et tredjeland.**

2. Stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som har boet sammen med unionsborgeren i værtsmedlemsstaten i fire år.
3. Når der er opnået permanent opholdsret, fortabes denne ret kun ved fravær fra værtsmedlemsstaten i mere end fire år i træk.

Artikel 15

Undtagelser for lønmodtagere og selvstændige, der ikke længere har erhvervmæssig beskæftigelse i værtsmedlemsstaten, og deres familiemedlemmer

1. Som en undtagelse fra artikel 14 har følgende personer permanent opholdsret i værtsmedlemsstaten, selv om de ikke har haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten i fire år i træk:
 - a) lønmodtagere og selvstændige, der, når de ophører med den erhvervmæssige beskæftigelse, har nået den alder, der er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning for ret til alderspension, eller som ophører med at være lønmodtagere og går på førtidspension, når de mindst har været erhvervmæssigt beskæftiget i værtsmedlemsstaten i de foregående tolv måneder og har haft fast bopæl der i mindst tre år i træk.

Hvis lovgivningen i den pågældende medlemsstat ikke giver visse kategorier af selvstændige ret til alderspension, betragtes aldersbetingelsen som opfyldt, når de pågældende personer er fyldt 60 år;

- b) lønmodtagere og selvstændige, der efter at have haft fast bopæl i den pågældende medlemsstat i mere end to år i træk ophører med at være erhvervmæssigt beskæftiget dér som følge af permanent uarbejdsdygtighed.

Hvis denne uarbejdsdygtighed er en følge af en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, der giver ret til en ydelse, som helt eller delvis betales af en statslig institution, stilles der ingen krav om opholdets varighed;

- c) lønmodtagere og selvstændige, der efter at have haft erhvervmæssig beskæftigelse og fast bopæl i den pågældende medlemsstat tre år i træk er beskæftiget som lønmodtagere eller selvstændige i en anden medlemsstat og samtidig beholder deres bopæl i den første medlemsstat, som vedkommende som udgangspunkt vender tilbage til hver dag eller mindst en gang om ugen.

Med henblik på erhvervelse af rettighederne i litra a) og b) betragtes erhvervmæssig beskæftigelse i den anden medlemsstat som udøvet i værtsmedlemsstaten.

Perioder med uforskyldt arbejdsløshed, der er behørigt bekræftet af den kompetente arbejdsformidling, perioder uden arbejde, som den pågældende person ikke har indflydelse på, og fravær fra eller afbrydelse af arbejdet grund af sygdom eller ulykke betragtes som perioder med beskæftigelse.

2. Betingelserne vedrørende varigheden af ophold og beskæftigelse i stk. 1, litra a), og betingelsen vedrørende opholdets varighed i stk. 1, litra b), gælder ikke, hvis lønmodtagerens eller den selvstændiges ægtefælle **eller den partner, der er**

omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), er statsborger i værtsmedlemsstaten, eller **hvis ægtefællen** har mistet sit statsborgerskab i den pågældende medlemsstat som følge af ægteskab med den pågældende.

3. Familiemedlemmer til en lønmodtager eller selvstændig, der har erhvervet permanent opholdsret i henhold til stk. 1, har ligeledes uanset nationalitet permanent opholdsret i værtsmedlemsstaten.
4. Hvis en lønmodtager eller selvstændig afgår ved døden, mens vedkommende er erhvervsmæssigt beskæftiget, men før erhvervelsen af permanent opholdsret i værtsmedlemsstaten efter stk. 1, har familiemedlemmer uanset nationalitet permanent opholdsret i værtsmedlemsstaten, hvis:
 - a) lønmodtageren eller den selvstændige har haft fast bopæl i den pågældende medlemsstat i mindst et år på datoen for dødsfaldet, eller
 - b) dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, eller
 - c) den efterlevende ægtefælle har mistet sit statsborgerskab i den pågældende stat som følge af ægteskab med lønmodtageren eller den selvstændige.

Artikel 16

Erhvervelse af permanent opholdsret for visse familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

Uanset artikel 15 opnår unionsborgeres familiemedlemmer som omhandlet i artikel 12, stk. 2, og artikel 13, stk. 2, der opfylder betingelserne i disse bestemmelser, permanent opholdsret efter **lovligt** at have haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten i fire år i træk.

AFSNIT II

Administrative formaliteter

Artikel 17

Permanent opholdskort

1. Medlemsstaterne udsteder et permanent opholdskort til personer med permanent opholdsret inden for en frist på tre måneder fra indgivelsen af ansøgningen. Det permanente opholdskort er tidsubegrænset. ~~Den fornyes automatisk hvert tiende år.~~
2. Fristen for indgivelse af ansøgning om permanent opholdskort skal være på mindst to år fra erhvervelsen af denne ret. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, skal dog indgive en sådan ansøgning, før deres første opholdskort udløber.

Manglende overholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdskort kan medføre, at den pågældende pålægges administrative sanktioner, der ikke må indebære forskelsbehandling, og som skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

3. Afbrydelser af opholdet, der ikke overstiger en periode på fire år **i træk**, påvirker ikke det permanente opholdskorts gyldighed.

Artikel 18

Opholdets kontinuitet

1. Opholdets kontinuitet kan godtgøres med ethvert bevismiddel, der anvendes i værtsmedlemsstaten. ~~Kontinuiteten berøres hverken af midlertidigt fravær, der ikke overstiger i alt seks måneder om året, eller længere fravær af væsentlige grunde, f.eks. på grund af aftjening af værnepligt, alvorlig sygdom, graviditet og barsel, færdiggørelse af en almen uddannelse eller en erhvervsuddannelse eller udstationering i en anden medlemsstat eller i et tredjeland.~~
2. Opholdets kontinuitet afbrydes af enhver gyldigt truffet afgørelse om udsendelse, medmindre fuldbyrdelsen af afgørelsen udsættes.

KAPITEL V

Fælles bestemmelser for opholdsret og permanent opholdsret

Artikel 19

Geografisk anvendelsesområde

Opholdsretten og den permanente opholdsret gælder på hele medlemsstatens område. Medlemsstaterne kan kun indføre geografiske begrænsninger for opholdsretten og den permanente opholdsret, hvis der også findes sådanne begrænsninger for medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel 20

Tilknyttede rettigheder

Unionsborgeres familiemedlemmer, som har opholdsret eller permanent opholdsret i en medlemsstat, har uanset nationalitet ret til at udøve erhvervmæssig beskæftigelse som lønmodtagere eller selvstændige.

Artikel 21

Ligebehandling

1. Inden for traktatens anvendelsesområde har unionsborgere, der er bosat i værtsmedlemsstaten, ret til samme behandling som medlemsstatens egne statsborgere.

Denne ret gælder også familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som har opholdsret eller permanent opholdsret.

2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 er værtsmedlemsstaten ikke forpligtet til, før de pågældende har erhvervet permanent opholdsret, ~~at give andre personer end arbejdstagere eller selvstændige og deres familiemedlemmer ret til sociale ydelser eller at yde understøttelse til personer, der har opholdsret, og som opholder sig i den pågældende medlemsstat for at studere.~~

Artikel 22

Generelle bestemmelser om opholdsdokumenter

1. ~~Besiddelse af et bevis for registrering, et bevis for indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse en opholdstilladelse for familiemedlemmer eller en permanent opholdstilladelse er under ingen omstændigheder en betingelse for udøvelse af~~ **Den pågældende kan ikke nægtes ret til at udøve** erhvervsmæssig beskæftigelse, få tildelt en ydelse eller en fordel eller **gennemføre** en hvilken som helst anden administrativ foranstaltning, **fordi han ikke er i besiddelse af et bevis for registrering eller for indgivelse af ansøgning om opholdskort, et opholdskort for et familiemedlem eller et permanent opholdskort, hvis det på anden måde kan godtgøres, at den pågældende nyder godt af de rettigheder, der følger af dette direktiv.**
2. De dokumenter, der er nævnt i stk. 1, udstedes gratis eller mod betaling af et beløb, der ikke er højere end de gebyrer og afgifter, som medlemsstatens egne statsborgere betaler for udstedelse af lignende dokumenter.

Artikel 23

De kompetente myndigheders kontrol

Medlemsstaterne kan kontrollere, om en eventuel forpligtelse i henhold til national lovgivning til altid at kunne forevise bevis for registrering eller opholdskort overholdes, hvis den samme forpligtelse gælder for den pågældende medlemsstats egne statsborgere med hensyn til identitetskort.

Hvis denne forpligtelse ikke overholdes, kan medlemsstaterne anvende de samme sanktioner, som anvendes over for medlemsstatens egne statsborgere, hvis disse ikke overholder forpligtelsen til at medføre identitetskort.

Artikel 24

Proceduremæssige garantier

1. ~~Uanset bestemmelserne i kapitel VI finder procedurerne efter artikel 28 og 29 tilsvarende anvendelse på alle afgørelser om udsendelse, som værtslandet måtte træffe vedrørende unionsborgere eller deres familiemedlemmer med begrundelse i andet end i den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.~~

2. ~~Værtslandet kan ikke lade den i stk. 1 omhandlede udsendelsesafgørelse ledsage af et indrejseforbud.~~

Kapitel VI

Begrænsninger i retten til indrejse og ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed

Artikel 25

Generelle principper

1. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på ~~afgørelser om afvisning af indrejse eller om udsendelse af enhver afgørelse, som begrænser den frie bevægelighed, og som træffes over for~~ en unionsborger eller et medlem af dennes familie uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. En sådan afgørelse kan ikke begrundes i økonomisk hensyn.
2. Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal **være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet** og kan udelukkende begrundes med vedkommendes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger.

Den personlige adfærd skal udgøre en **reel**, aktuel og alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, kan ikke anvendes.

Den personlige adfærd kan ikke betragtes som en tilstrækkeligt alvorlig trussel, hvis den berørte medlemsstat ikke træffer alvorlige repressive foranstaltninger for den samme adfærd over for medlemsstatens egne statsborgere.
3. Udløbet af det pas eller identitetskort, der har muliggjort indrejse i værtsmedlemsstaten og udstedelse af bevis for registrering eller opholdskort, kan ikke begrunde en udsendelse.
4. Værtsmedlemsstaten kan, når den skønner det påkrævet, i forbindelse med udstedelse af bevis for registrering eller opholdskort og **senest seks måneder efter indrejsen i medlemsstaten** anmode oprindelsesmedlemsstaten og eventuelt andre medlemsstater om oplysninger om en unionsborgers eller et familiemedlems eventuelle tidligere straffe. Sådanne forespørgsler må ikke foretages systematisk. Den adspurgte medlemsstat skal besvare forespørgslen inden for en frist på to måneder.
5. Den medlemsstat, der har udstedt passet eller identitetskortet, skal uden særlige formaliteter lade indehaveren af dette dokument indrejse på sit område, selv om det er udløbet, eller indehaverens statsborgerskab anfægtes.
- 5 a **Medlemsstaterne meddeler Kommissionen enhver afgørelse om udsendelse af en unionsborger eller et medlem af dennes familie.**

Artikel 26

Beskyttelse mod udsendelse

1. Værtsmedlemsstaten skal, før der træffes afgørelse om udsendelse af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold i medlemsstaten, den pågældende alders, sundhedstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og omfanget af den pågældendes tilknytning til hjemlandet.
2. Værtsmedlemsstaten kan ikke af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed træffe afgørelse om udsendelse over for en unionsborger eller et medlem af dennes familie uanset nationalitet, der har erhvervet permanent opholdsret på medlemsstatens område, eller over for et mindreårigt familiemedlem.

Artikel 27

Offentlig sundhed

1. ~~De eneste sygdomme og former for invaliditet, der kan begrunde en afvisning af indrejse eller ophold på en medlemsstats område~~**foranstaltning, som begrænser den frie bevægelighed**, er de sygdomme, der er undergivet karantænepligt ifølge WHO's internationale hygiejneregulativ nr. 2 af 25. maj 1951, samt andre smitsomme infektionssygdomme eller parasitære sygdomme i det omfang, der i værtsmedlemsstaten er truffet beskyttelsesforanstaltninger mod dem af hensyn til medlemsstatens egne statsborgere. ~~Medlemsstaterne kan ikke indføre nye bestemmelser og en mere restriktiv praksis end det, der er gældende på direktivets ikrafttrædelsesdato.~~
2. Hvis der opstår sygdomme ~~eller former for invaliditet, efter at de pågældende personer har ladet sig registrere hos bopælslandets myndigheder eller efter udstedelse af den første opholdstilladelse,~~**efter de første seks måneder efter indrejsen i værtsmedlemsstaten**, kan dette ikke begrunde ~~en afvisning af udstedelse af permanent opholdstilladelse eller en udsendelse.~~
3. Medlemsstaterne kan, hvis der foreligger begrundet formodning, **inden for seks måneder efter indrejsen** kræve, at indehavere af opholdsret underkastes en gratis lægeundersøgelse for at fastslå, at de ikke lider af de sygdomme, der er nævnt i stk. 1. Sådanne lægeundersøgelser må ikke foretages systematisk.

Artikel 28

Meddelelse af afgørelser

1. ~~Afgørelser om afvisning af indrejse eller udsendelse~~**Alle afgørelser, der er omhandlet i artikel 25, stk. 1**, meddeles den pågældende **skriftligt** på en måde, der giver vedkommende mulighed for at forstå afgørelsens indhold og virkning.
2. De præcise og fuldstændige begrundelser vedrørende den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, der ligger til grund for en sådan afgørelse, skal meddeles den pågældende ~~skriftligt~~, medmindre hensynet til statens sikkerhed er til hinder herfor.

3. I afgørelsen angives det, ved hvilken ret der kan anlægges sag, samt fristen herfor og i givet fald den frist, den pågældende har til at forlade medlemsstaten. Medmindre der er tale om behørigt begrundede hastetilfælde, skal denne frist være på mindst femten dage, hvis den pågældende person endnu ikke har ladet sig registrere hos myndighederne i bopælslandet eller endnu ikke har modtaget en opholdstilladelse, og én måned i andre tilfælde **30 dage regnet fra datoen for meddelelsen.**

Artikel 29

Proceduremæssige garantier

1. Træffes der afgørelse ~~om at afvise indrejse eller om udsendelse eller at afvise udstedelse af bevis for registrering, opholdstilladelse eller permanent opholdstilladelse,~~ **over for en person** af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, har den pågældende adgang til ~~administrativ og domstolsprøvelse~~ **og i givet fald administrativ** prøvelse af afgørelsen i værtsmedlemsstaten.
2. Hvis sagen kan prøves administrativt, træffer forvaltningsmyndigheden, ~~medmindre sagen er særlig hastende,~~ **træffer forvaltningsmyndigheden først denne** afgørelse efter at have indhentet udtalelse fra en kompetent myndighed i værtsmedlemsstaten, der skal være en anden end den myndighed, som træffer ~~afgørelse efter den afgørelse,~~ **der er omhandlet i** stk. 1, over for hvilken den pågældende efter anmodning skal have mulighed for selv at fremlægge sine synspunkter, medmindre det af hensyn til statens sikkerhed ikke er muligt, eller for at lade sig bistå eller repræsentere ifølge de procedureregler, der er fastsat i den nationale lovgivning.
3. ~~Ved domstolsprøvelse, der ikke har opsættende virkning, skal domstolen have mulighed for ifølge proceduren om anvendelse af foreløbige forholdsregler at udsætte den påklagede afgørelses gennemførelse, indtil sagen er endeligt afgjort.~~ **Når anmodningen om prøvelse af en afgørelse om udsendelse er ledsaget af en anmodning om udsættelse af udsendelsen, finder den faktiske udsendelse ikke sted, før der er truffet beslutning om anmodningen.**
4. Den domstol, som sagen indbringes for, skal sikre, at afgørelsen er lovlig, og tage stilling til de forhold, der begrunder den påtænkte foranstaltning. Den domstol, som sagen indbringes for, sikrer ligeledes, at afgørelsen **især** står i rimeligt forhold til de krav, der følger af artikel 26.
5. Medlemsstaterne kan beslutte, at den pågældende ikke må opholde sig i medlemsstaten, indtil sagen skal behandles, men de kan ikke forbyde den pågældende at give personligt møde for den nationale domstol.

Artikel 30

Varigheden af et indrejseforbud

1. Medlemsstaterne kan ikke over for de personer, der er omfattet af dette direktiv, udstede indrejseforbud for bestandig.
2. Personer, **over for hvem** der af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed ~~bliver udsendt~~ **udstedes indrejseforbud**, kan efter udløbet af en rimelig frist, der afhænger af omstændighederne, dog **under alle omstændigheder efter** ~~senest to år regnet fra~~ **meddelelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud**, der er gyldigt truffet i overensstemmelse med fællesskabsretten, indgive en ~~ny~~ ansøgning om **ophævelse af dette forbud adgang til området** med angivelse af enhver konkret ændring af de forhold, der lå til grund for ~~den første udsendelsesafgørelse~~ **afgørelsen om udstedelse af indrejseforbud**.

Den pågældende medlemsstat skal behandle denne ansøgning inden for en frist på ~~tre~~ **seks** måneder fra indgivelsen.
3. Personer, der er omfattet af stk. 2, kan ikke rejse ind i medlemsstaten, så længe ansøgningen behandles.

Artikel 31

Udsendelse som straf eller anden strafferetlig foranstaltning

Værtsmedlemsstaten kan kun træffe afgørelse om udsendelse som straf eller som anden strafferetlig foranstaltning end fængselsstraf, hvis betingelserne i artikel 25, 26 og 27 og artikel 30, stk. 1, er opfyldt.

- ~~2. For en udsendelsesafgørelse gennemføres, skal den pågældende medlemsstat sikre, at faren for den offentlige orden og sikkerhed fortsat eksisterer, og den skal vurdere, om de forhold, der førte til den oprindelige udsendelsesafgørelse, har ændret sig.~~

Artikel 31 a

Undersøgelse forud for udsendelsen

Før en afgørelse om udsendelse fuldbyrdes, sikrer den pågældende medlemsstat sig, at faren for den offentlige orden eller sikkerhed fortsat består, og den vurderer, om forholdene har ændret sig, siden afgørelsen om udsendelse blev truffet.

Kapitel VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 32

Oplysning

Medlemsstaterne offentliggør oplysninger om **unionsborgernes og deres familiemedlemmers** rettigheder og forpligtelser på de områder, der er omfattet af dette direktiv, **især ved hjælp af informationskampagner i nationale og lokale medier og kommunikationsmidler.**

Artikel 33

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, som vedtages til gennemførelse af dette direktiv, og de træffer enhver fornøden foranstaltning til at sikre deres iværksættelse. Sanktionerne skal være effektive **og** stå i rimeligt forhold til overtrædelsen ~~samt være de samme som de sanktioner, som medlemsstaterne anvender.~~ Medlemsstaterne giver senest på den i artikel 37 fastsatte dato Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser, og enhver senere ændring meddeles omgående.

Artikel 34

Gunstigere nationale bestemmelser

Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der er gunstigere for de personer, som er omfattet af direktivet.

Artikel 35

Ophævelse

1. Artikel 10 og 11 i forordning (EØF) nr. 1612/68 ophæves med virkning fra den 1. juli ~~2003~~**2005**.
2. Direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF ophæves med virkning fra den 1. juli ~~2003~~**2005**.

Artikel 36

Rapport

Kommissionen forelægger senest den 1. juli ~~2006~~**2008** Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af dette direktiv, eventuelt ledsaget af de nødvendige forslag. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af denne rapport.

Artikel 37

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør inden den 1. juli ~~2003~~**2005** de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 1. juli ~~2003~~**2005**.

Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne sender Kommissionen de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 38

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 39

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand